

3. Шингер В., Зань Л. Феномен класичного танцю в системі підготовки студентів бальної хореографії. *Collection of Scientific Papers «SCIENTIA»* (December 20, 2024; Chicago, USA). Chicago, 2024. P. 295–304.

Воляник Н.В.

спеціаліст вищої категорії,
викладач – методист КЗЛОП
«Бродівський фаховий
педагогічний коледж імені
Маркіяна Шашкевича»

ТВОРЧО – ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ХОРЕОГРАФІЧНИХ КОЛЕКТИВІВ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Модернізація системи мистецької освіти в Україні висуває нові вимоги до рівня професійної підготовки фахівців, зокрема майбутніх керівників хореографічних колективів у закладах фахової передвищої освіти (ЗФПО). Сучасний ринок праці потребує не просто виконавців чи хореографів – репетиторів, а мобільних, креативних особистостей, здатних до самостійної художньої – постановчої, організаційної та педагогічної діяльності. У цьому контексті особливого значення набуває пошук інноваційних форм навчання, серед яких провідне місце посідає творчо – проєктна діяльність. Вона інтегрує в собі теоретичну базу, практичні навички та творчий пошук студентів, забезпечуючи перехід від репродуктивного засвоєння знань до продуктивного створення мистецького продукту.

Актуальність теми зумовлена необхідністю подолання протиріччя між традиційним (переважно виконавським) підходом до навчання хореографії та сучасними вимогами до педагога як режисера, організатора й менеджера соціокультурних проєктів. Фахова передвища освіта є базовою ланкою, де закладаються основи професійної майстерності. Вивчення потенціалу проєктних технологій у ЗФПО хореографічного профілю дозволяє оптимізувати освітній процес, стимулювати самостійність студентів та адаптувати їх до реальних умов майбутньої професії. Питання проєктного навчання досліджували багато науковців, проте специфіка впровадження творчих проєктів саме у хореографічну підготовку майбутніх педагогів у ЗФПО потребує детальнішого теоретичного осмислення та практичного узагальнення.

Творчо – проєктна діяльність у процесі підготовки майбутніх педагогів – хореографів – це інтегрована навчально – пізнавальна, художньо – творча та практична діяльність студентів, спрямована на створення унікального хореографічного продукту (хореографічні мініатюри, вистави, перформансу, фестивалю чи відкритого виховного заходу).

На відміну від класичних академічних методів, проєктна технологія у ЗФПО вирішує комплекс завдань:

1. *Розвиток балетмейстерських здібностей.* Від виникнення художнього задуму до його композиційного та драматургічного втілення.
2. *Формування педагогічних навичок.* Студент виступає в ролі керівника хореографічного колективу (своїх однокласників), вчиться комунікувати, розподіляти обов'язки, проводити репетиційну роботу [1, с.45].
3. *Організаційно – управлінський досвід.* Пошук музичного матеріалу, робота над костюмами, сценографією, світловим та звуковим оформленням.

Процес підготовки майбутніх фахівців у Бродівському фаховому педагогічному коледжі імені Маркіяна Шашкевича передбачає активне залучення здобувачів освіти до проєктної діяльності протягом усього чотирирічного циклу навчання. Зокрема, студенти випускних курсів упродовж навчального року здійснюють комплексну підготовку до практичної частини кваліфікаційного іспиту з додаткової кваліфікації «Керівник дитячого хореографічного колективу». Упродовж останніх років у межах цієї підготовки було успішно реалізовано низку хореографічних проєктів, серед яких: «Пригоди Айсика», «Лісові пригоди», «Зайчик – Вуханчик», «Вовк та семеро козенят», модернізована постановка «Білосніжка та сім гномів» та інші. Актуальним етапом дослідження є аналіз процесу постановки дитячої опери М. Лисенка «Коза Дереза».

На прикладі зазначеного творчого проєкту доцільно простежити ключові етапи балетмейстерської та педагогічної підготовки:

1. *Підготовчий етап.* На цьому етапі відбувається формулювання теми, визначення провідної ідеї, мети та конкретних завдань хореографічного проєкту, а також пошук та аналіз літературного та музичного матеріалу. Студентами було опрацьовано кілька варіантів сценаріїв (дитячі казки, мюзикли тощо). Вибір форми дитячої опери

зумовлений високим рівнем вокальних здібностей здобувачів освіти. Під час аналізу лібрето опери визначено кількісний склад, специфіку та тематику хореографічних номерів, інтегрованих у структуру вистави. Наступним кроком став підбір музичного супроводу, розробка ескізів костюмів для головних героїв та виконавців, а також розподіл обов'язків між студентами – постановниками. Варто відзначити, що до проєкту залучено студентів молодших курсів (з метою набуття первинного практичного досвіду) та учасників хореографічного колективу «Ми з Галичини».

2. *Виконавський (творчо – технологічний) етап.* Передбачає безпосереднє створення хореографічного тексту, проведення репетиційного процесу, відпрацювання техніки виконання та роботу над емоційною виразністю й образністю акторської гри студентів.

3. *Презентаційний етап.* Полягає у публічному показі завершеного хореографічного продукту в межах кваліфікаційного (екзаменаційного) перегляду [2, с.122].

4. *Рефлексивний етап.* Охоплює колегіальне обговорення результатів, самоаналіз балетмейстерських та педагогічних здобутків і прорахунків, а також експертне оцінювання з боку викладачів.

Специфіка фахової передвищої освіти полягає в тому, що творчо – проєктна діяльність тісно інтегрується з такими дисциплінами, як «Хореографічний практикум», «Композиція та постановка танцю», «Методика роботи з дитячим хореографічним колективом». Завдяки цьому проєкт стає наскрізним інструментом навчання. Важливо, що під час проєктної роботи студент переходить від позиції пасивного об'єкта навчання до позиції активного суб'єкта – колеги – постановника, що суттєво підвищує його професійну самооцінку та мотивацію [3].

Окрім того, командна робота над проєктами формує *soft skills*: вміння працювати в команді, розв'язувати конфлікти в творчому колективі, тайм – менеджмент та стресостійкість, що є критично важливим для майбутнього керівника хореографічного колективу.

У контексті реалізації творчих хореографічних проєктів суттєво трансформується роль викладача, яка зміщується з позиції транслятора готових знань до функцій фасилітатора, ментора та координатора творчого процесу. Педагогічний супровід на кожному етапі проєктування полягає не в

директивному керуванні, а в стимулюванні самостійності, суб'єктності та креативного мислення здобувачів освіти. Викладач здійснює стратегічний моніторинг діяльності студентів – постановників: від делікатної корекції балетмейстерських рішень на етапі підбору матеріалу й komponування хореографічного тексту до надання конструктивного зворотного зв'язку під час рефлексивного аналізу. Особливе значення має психолого – педагогічна підтримка, спрямована на оптимізацію міжособистісної взаємодії всередині студентського колективу та налагодження ефективної комунікації між студентами різних курсів. Таким чином, викладач створює адаптивне, підтримувальне освітнє середовище, що забезпечує безпечний простір для творчого експерименту та мінімізує ризики професійних прорахунків у майбутніх керівників хореографічних колективів.

Отже, творчо – проєктна діяльність є ефективним інструментом професійного становлення майбутніх керівників дитячих хореографічних колективів. Вона забезпечує системну інтеграцію художньо – творчої, педагогічної, комунікативної та організаційної складових діяльності. Це безпосередньо впливає формуванню фахових компетентностей, розвитку креативного мислення та успішній особистісно – професійній самореалізації здобувачів освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрощук Л.М. Проєктна діяльність як засіб формування професійної компетентності майбутніх керівників хореографічних колективів. *Професійна художня освіта і художня культура в контексті глобалізаційних процесів: матеріали Міжнар.наук.-практ.конф.*(Київ, 17-18 жовт.2019 р.). Київ: НАКККиМ, 2019. С. 44-47.
2. Благова Т.О. Творчі проєкти як форма інноваційного навчання студентів – хореографів. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки.* 2021. Вип. 2 (46). С. 109-115.
3. Реброва О.Є. Методологічні основи художньо – проєктної діяльності студентів мистецьких спеціальностей. *Мистецька освіта в Україні: теорія і практика: зб.наук.пр.*Київ: Ін-т обдарованої дитини НАПН України, 2020. С. 89-96.